

2014 június-július

BÁCSFEKETEHEGYI HAVILAP

11. ÉVF. 6-7. SZÁM(116)

ISSN: 2217-3706

ára: 50 din

# Fecske



# A X. BÁCSEKETEHEGYI FALUNAP ÉS A XI. BÁCSEKETEHEGYI MEGGYNAPOK MŰSORA

**2014. június 06. - 07. - 08.**  
(péntek – szombat – vasárnap)

**Péntek: (2014. 06. 06.)**

Helyszín: Óvoda – Piac tér – Központ - Óvoda  
10.00  
Karneváli séta  
Szervező: Péter Pan Iskoláskor Előtti Intézmény

21.00 - 02.00  
Zenés utcabál a Kultúrotthon előtt

22.00  
Tűzijáték

Helyszín: A Kultúrotthon emeleti kisterme

Helyszín: Színházterem  
19.00

A krušiči Művelődési Egyesület szerb nyelvű gyermek előadása

16.00  
Tanácsadás a meggytermesztésről  
Szervező: Gazdakör, Bácsfeketehegy  
Előadók: Dr. Apostol János és Prof. Dr. Vladislav Ognjanov

**Szombat: (2014. 06. 07.)**

Helyszín: Kultúrotthon  
Egész nap:

**BÁCSEKETEHEGY ÉS A MEGGY**  
- meggy és méz termékbemutató, kézimunka-kiállítás a Kultúrotthon teraszán  
Szervezők: Hestia - bácsfeketehegyi nők egyesülete

Helyszín: Tekepálya

11.00  
Vállalkozók és sportolók barátkozása a munkálatok befejezése alkalmával  
Szervezők: „Jadran” Teke Klub és a Vállalkozók

9.00  
Vendégfogadás

Helyszín: Bede Róbert gyümölcsöse

10.00  
**A X. BÁCSEKETEHEGYI FALUNAP ÉS A XI. BÁCSEKETEHEGYI MEGGYNAPOK MEGNYITÁSA,**

A rendezvényt Bojtos Béla a bácsfeketehegyi Helyi közösség Tanácsának elnöke nyitja meg valamint testvér települési szerződés ünnepélyes aláírása Golubincivel

15.00  
Pálinkabíráló bemutató  
Szervezők: A zentai Pálinkabírálok Társasága és Bede Róbert

Helyszín: Strand  
Egész nap:

11.00  
Szakácsné Kozári Piroska (Pécs - HU) tárlatának megnyitója

Kirakodóvásár  
Civil szervezetek, vállalkozók és a községi idegenforgalmi szervezet bemutatkozása  
Körhinta, ugrálóvár, falunapi ingyenes lángos és egyéb szórakozás a Strandon  
Jelentkezni Orosz Kálmánnál (063-74-039-03)

11.30  
A Sárközi Ferenc Tájház megtekintése

12.00  
Gyülekező és szervezett látogatás a Horkai család meggyesébe, valamint a Vinum Lódi borospincébe

Helyszín: Kultúrotthon

9.00  
Babgulyás főzőverseny  
A szervezők a fejenkénti 200 dináros nevezési díj fejében 10 dkg beáztatott babot, 15 dkg húst, tüzelőt és hangulatos környezetet biztosítanak az érdeklődőknek.  
Főnyeremény egy bogrács

Jelentkezni: Nyírádi István (064-22-70-144)  
Jelentkezési határidő: 2014.06.06.

09.30

Meggy-maglóvő verseny, kötélhúzás és zsákban ugrálás  
Szervező: Bácsfeketehegy HK, Dobai Sándor.  
Jelentkezés 064-1-197-791 telefonszámon

11.00 – 13.00

Íjászbemutató

Szervező: Bácsfeketehegy HK, Molnár Jenő

14.00

Főzőverseny eredményhirdetése

21.00

Balkán Party a medencében!

DJ Bobo

Belépő: 150,00 dinár

Ingyenes autóbusz indul Kishegyesről!

Helyszín: Bácsfeketehegyi színházterem előcsarnoka

09.00 - 21.00

Képzőművészeti és fogalmazási versenypályázatok  
megtekintése  
„Az én falum és a meggy”

Helyszín: Bácsfeketehegyi színházterem

19.00

Kétnyelvű művelődési műsor, fellépnek: bácsfeketehegyi  
Feketics ME tagjai,  
az általános iskola diákjai, óvodások,  
Képzőművészeti és fogalmazási, valamint a fénykép és  
rajz pályázat, versenyek, értékelése, emléklapok és di-  
csérő oklevelek kiosztása  
Bácsfeketehegyi Helyi Közösség „A falu legszebb  
háztájéka” elnevezésű pályázat eredményhirdetése

**Vasárnap: (2014. 06. 08.)**

Helyszín: Református templom

9.30

Ünnepi istentisztelet a bácsfeketehegyi református tem-  
plomban

Helyszín: Helyi Közösség tanácsterme

10.00

„A véradók napjáról”

Szervező: Kishegyes Község Önkéntes Véradók  
Egyesülete

Helyszín: Sportcsarnok

15.00 - 20.00

Kézilabdatorna „Falunap”

Szervező: „Jadran” Kézilabda klub, Bácsfeketehegy

Helyszín: Bácsfeketehegyi színházterem

19.00

Közös művelődési műsor a ruzsai Művelődési Egyesület  
(HU), a Feketics Művelődési Egyesület és az „Izida”  
előadásában

Szeretettel várunk minden érdeklődőt rendezvényünkre!

*Szervezők:*

*Helyi közösség Tanácsa, „Feketics Művelődési  
Egyesület”, „Zöld Dombok Környezet-és közösségfe-  
jlesztési Szervezet”, „Mezőgazdászok Egyesülete –  
Gazdakör”, „Hestia – Nők Egyesülete”, „Nikola  
Durković” Á.I., Vállalkozók Egyesülete, „Jadran” Teke  
Klub, a Pán Péter Óvoda, „Jadran” KK, „Udruženje  
Mladih”, „Izida Anya-és gyermekvédelmi Társulat”, a  
Községi Vöröskereszt szervezete, az Önkéntes Véradók  
Egyesülete Kishegyes Község*

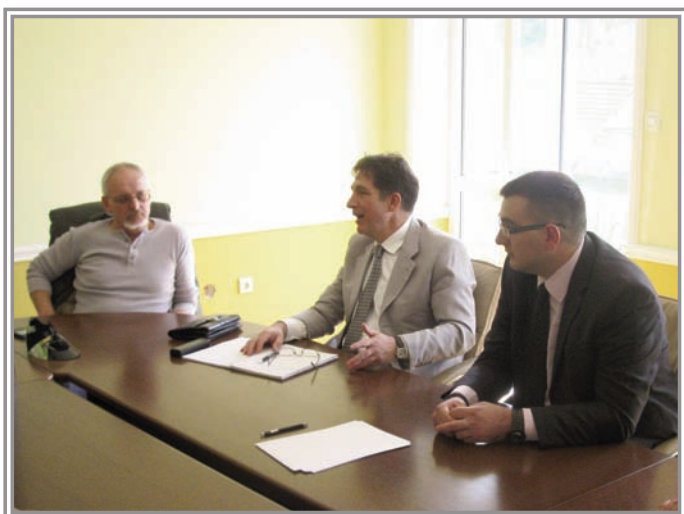


# V I S S Z A P I L L A N T Ó

## KÖZÖSÉGI HÍREK

2013. április 4.-én pénteken, községünkbe látogatott Dragi Vučković észak-bácskai körzeti megbízott, aki megbeszélést folytatott Marko Rovčanin községi elnökkel, Mohácsi Zoltán községi elnökhelyetessel, valamint az osztályvezetőkkel a község helyzetéről.

A látogatás keretein belül együtt megtekintették a munkát a bácsfeketehegyi Matteo cipőgyárban, ahol 2013. novembere óta 170 munkás dolgozik.



2014. április 7-én hétfőn, a családon belüli erőszak elleni közös fellépésről szóló együttműködési egyezményt írtak alá, amely előlátja és szabályozza az intézmények, szervek feladatait ez ügyben a községünk területén.

Ez a megállapodás a Tartományi Gazdasági, Foglalkoztatási és Nemi Egyenlőségi Titkárság és az Állami Szociális Védelmi Intézet kezdeményezésére született meg, és része a 2011-ben meghozott szociális törvénynek, amelyet már több község is alkalmaz.



Az együttműködéshez csatlakozott Kishegyes Község vezetősége, az általános iskolák, óvodák, egészségház, a belügyi szervek, kihágási bíróság, községi szociális központ, kishegyesi Női Fórum, Izida Anya és gyermekvédelmi társulat, valamint a Szabadkai Alapfokú Ügyészség.

A Kishegyesi Ifjúsági Iroda és a Vöröskereszt községi szervezete játék és édességgyűjtést szervezett 2014. április 16.-án a bácsfeketehegyi és szeghegyi ifjúsági szervezetekkel karöltve a községi általános iskolákban. A gyűjtés sikeres volt, mert több száz darab édesség és játék gyűlt össze, amelyet a Vöröskereszt aktivistái osztottak szét 2014. április 17.-én Kishegyesen a Tűzoltó Otthonban, valamint Szeghegyen és Bácsfeketehegyen a Helyi Közösségek épületében a Népkonyha alkalmával.



Ezúton szeretnénk megköszönni Kishegyes Község polgárainak az önzetlenséget és a nagylelkű adományokat, valamint a községbeli általános iskoláknak, hogy helyet biztosítottak ennek az akciónak.

Reméljük, hogy vidámabbá és édesebbé tehetjük sok nélkülöző kisgyermek húsvétját.

A Föld napi programban voltak környezetvédelmi előadások e témában a felső tagozatos diákok számára a községi általános iskolákban, összesen 150 gyermeket érintve. Külön köszönet az bácsfeketehegyi, kishegyesi és szeghegyi általános iskoláknak, hogy helyet biztosítottak az előadásoknak.

K.Z.

## AZ IZIDA HÍREI

„Ne sikeres ember próbálj lenni, hanem értékes.”

Albert Einstein

Senki sem születik úgy, hogy tudja, hogyan kell elsajátítani tudást, egy-egy szakmát, akár az írást olvasást. Sokat kell tennünk egymásért és arra igyekszik az „Izida” egyesület vezetősége, hogy lehetőséget adjon minden tagjának újat tanulni. Szerepe és feladata mindennapjainkba az egyesületnek mind jobban nő azonban hálásak vagyunk azoknak, akik felismerték szerepét az egyesület munkájának, és képesek voltak kiállni a célok érdekeiért.



Tagjai, akik rendszeresen járnak a műhelyekbe, akik lehetőséget kapnak a tanulásra, alkotásra egy értékes életet élhetnek, de sajnos egyelőre még juttatás nélkül. Van, akinek könnyen megy a tanulás, és nincsenek vele különösebb problémái. Van, akinek kisebb-nagyobb tanulási nehézségei vannak, de azért tud tanulni, és van,



akinek kín szenvedés a tanulás de mégis megtanulnak varrni, szőni vagy éppen növényeket, virágokat termesztani és kis segítséggel önálló polgárokká válhatnak. Ez azért is fontos mert országunkba a szellemi fogyatékos fiatalok, az egyéb rokkantak, és más alapon fogyatékkal élők nem

kapnak semmilyen járadékot munkanélküliségük alapján, attól függetlenül, hogy nyilvántartott megváltozott munkaképességűek.

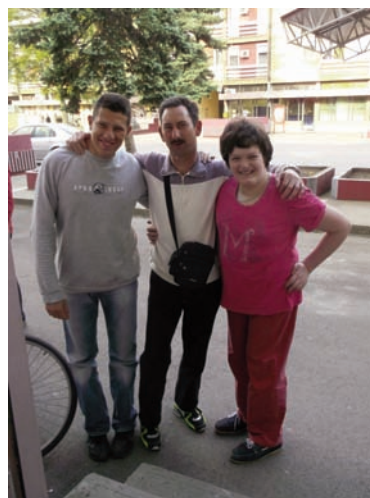
„A Vajdaság területén élő munkanélküli, megváltozott munkaképességűeket a tanulmány 4 kategóriába sorolja:

1. hadirokkantak (polgárháborúban, katonaságban, békeidőben)
2. csökkent munkaképességűek (azok a személyek, akik rokkantságukat munka során, nemcsak a professzionális betegségeknek köszönhetően, hanem más sérülések folytán is szerezhették, de rendelkeznek még fennmaradó munkaképességgel)
3. mentális fejlődési zavarokkal küzdő fiatalok
4. egyéb csökkent munkaképességűek (ebbe a kategóriába



tartoznak mindazok, akik kívül maradtak a fent említett három célcsoportból)

A kutatás célcsoportja így a Vajdaságban a munkanélküli hallás, látás, mozgás- és mentálisan sérült emberek köre, hiszen ebből a körből kerül ki a legtöbb megváltozott munkaképességű munkanélküli, akik tekintettel alacsony



szociális segélyezésükre szeretnének is munkát vállalni.”  
 “Minden ember máshogy gondolkodik és éppen ezért értékes mindenki!”

P.J.

## A GAZDAKÖR FELHÍVÁSA

Kérjük a mezőgazdasági termelőket, hogy lehetőségeikhez képest, segítsék az árvízkárosult kollégáikat. A segélyt takarmány formájában fogadjuk (néhány zsák kukoricát, árpát, búzát)

A felajánlásokat jelezzék **Harangozó Lajosnál a „Fortuna”** mezőgazdasági boltban.

A gyűjtést szervezeten traktorral fogjuk végezni és a községi központon keresztül az adakozók névsorával együtt eljuttatjuk a rászorulóknak.

*Kétszer ad, ki gyorsan ad*

*Gazdakör Bácsfeketehegy*

*Kishegyes Önkormányzat*

### Az ötvenedik

A hétvégén nem akármilyen osztálytalálkozóra kerül sor Bácsfeketehegyen: a Nikola Đurković Általános Iskola 1963/64-es iskolaévből végzett generációjának VIII/b osztálya tartott 50 éves találkozót. Ötven évvel ezelőtt 39 diák fejezett ebben az osztályban, akik közül most 20-an vettek részt a találkozón, valamint osztályfőnökük Molnár Klára is jelen volt.

- Ez egy olyan generáció, amelyre nagyon büszke vagyok. Ők, még ha nem is tudják, boldog emberek, mert nagyon sok szépet és jót csináltak az életben. Örülök, hogy itt lehetek közöttük és gyönyörködhetek bennük – mondta Molnár tanárnő, akire a mai napig számíthatnak ötven évvel ezelőtti diákjai.

L.J.



### KONFIRMÁCIÓ BÁCSFEKETEHEGYEN

Június 1-én, a vasárnapi istentiszteleten hét lány és hét fiú tett konfirmációi fogadalmat. Egy fiú betegsége miatt később konfirmál majd. Összesen tehát 15 fiatal vett részt a közel egy évig tartó konfirmációi előkészítésen. A konfirmáció által a fiatalok a Bácsfeketehegyi Református Egyházközség felnőtt, de még nem nagykorú tagjaivá lettek. Ez azt jelenti, hogy aktívan részt vehetnek az egyház életében, úrvacsorát vehetnek, egyedül szavazati joggal nem rendelkeznek még az egyházközség tisztségviselőinek megválasztása alkalmával.

O.A.



# HAZANÉZŐ

Hogy honnan is jött az ötlet... Hegyesre kellett átmennem, hogy rájöjsek, hogy lassan érik a meggy. Pirosodik, és már ehető, hacsak nem gondoljuk azt, hogy feltétlenül meg kell várni, hogy sötétpirosra, urambocsá' feketére színeződjön. Megnyugtatóan megjegyzem, nem, nem gondoljuk azt. Ha az egyik, mondjuk a déli oldalát egy kicsinyég „megkapta” a nap, már ehető. Kicsit íztelen, kicsit élvezhetetlen, de már jó. Ekkor már ehető, sőt enni is kell, még akkor is, ha az utcán őrködő nének és bácsik megpróbálják elhessegetni a meggyre éhezõ fiatalságot. Szóval az éretlen, de már ehető meggyel jön el a tavasz, addig csak gyönyörködünk a virágokban, az ébredésben, és egyéb dolgokban, de az első május közepi meggyeszemek vetnek véget végérvényesen a télnek. De vissza az ötlethez... Topolyáról Hegyesre kellett átmennem... Így nem lesz jó... Az eddigieket figyelembe sem véve, újakezdem... Átjöttem Feketicsre, és azt vettem észre, hogy már igenis vége a télnek, és lehet szemezgetni a fákról. Sorban mindegyikről. Vagy ha nem is sorban, akkor random akármelyikről. Végig az utcán, a biciklivel újra és újra fékezve, mert éppen meglátsz egy majdnem érett, tehát tiszta jó meggyesemet. Húsa a magtól még nem válik el teljesen, de ez nem gond. Sose volt az. Szóval summa summarum innen az ötlet. Ennek a sorozatnak az ötlete, amit reményeim szerint majd még sok fog követni, sok epizód, amellyel hazanézek. Azt hiszem, a rovat címét nem kell magyarázni. Most még az

jutott eszembe, hogy mire ez a néhány karakter az olvasók kezébe kerül, talán már tényleg megérett a meggy, és talán már le is szüretelték, sőt az is megtörténhet, hogy az enyhe tél, és a korán beköszöntő tavasz miatt korábban, mint az előző években. De ezt csak innen a távolból, valójában fogalmam sincs, hogy mit nevezünk korai meggyeszüretnek, meg mit későinek.

Valahogy mindig akkor kellett szedni, amikor eljött az ideje. A naptárral senki sem törődik, ilyen alkalmakkor. Csak fel a fára egy vödörrel és egy sonkakapoccsal (vagy minek is nevezik hivatalosan ezt az S alakú vasat). És ha minden a tervek szerint halad, a végére marad egy kis rázd meg!rázd meg! rázd meg! És ezt nem is kell külön magyarázgatni. De még egyelőre nem rázzuk, csak lopkodjuk mindenkijét, sorban... Utána majd azzal védekezünk, hogy ami az utcán van az mindenkié. Udvarokba, gyümölcsösökbe pedig csak a legvégső esetben mászunk be, amikor már tényleg nem tudjuk megállni, mert nini, ott egy teljesen érett. Majd futás, ami alatt összenyomjuk a teljesen érettnak titulált szemet, és később a legnagyobb élvezettel nyalogatjuk az ujjunkat, amin már végigcsordogált a sárgás meggylé (mert ekkor még csak sárgás, ismétlem magam: érett). Azt hiszem, sikerült aktuálisnak lennem, és senki sem szörnyülködik el az itt olvasottaktól... És még a ciberéről nem is beszéltem, ami a Wikipédia szerint savanyításra használt levét jelöl, míg a gyakorikérdések.hu egyik válaszadója erjesztett gabonaléként aposztrofálja. Most akkor használjam a meggyeles kifejezést (a keszőcét semmi féleképp)? Valahogy nem áll rá a szám, és a billentyűzet sem igazán arra, hogy így beszéljek a majdnem érett meggyből lisztes rántással készült nyár eleji ételről. Kezdetnek talán ennyit, és reményeim szerint folytatása következik...



Benedek Miklós

# AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

## ITT A KÖLCSÖN, AKKOR KÖLTSÖN!

Mintha egy TV hirdetés ütős mondata lenne a téma.

Igen. Miért?

Mert ma, ebben a mesterségesen (igen, mert csak a gazdagoknak jó) „csinált” gazdasági válságban, ami még nagyobb erkölcsi züllést is okozott, ma az emberek egyáltalán nem gondolkoznak, csak fejtellenül a hirdetések blazírt, hogy ne mondjam durván, hülye szövegét konzumálják, és mint „inn” röhögve szajkózzák. Már a TV negatív hatását a jövő nemzedékére, vagyis PAMPERS generációra leírtam, mármint, hogy bekapcsolják a tv-n a rajzfilmet, az egészségtelen csipszet a bilikén „trónoló” mindent még befogadó csöppség kezébe nyomják és hagyják, hogy nevelődjön. Sajnos, a nevelést végezni köteles generáció sem mentes a tv negatív hatásától.

Nincs munka, magától érthetően, pénz, vagyis fizetés sincs, és még a látszatot és a „békességet” fenntartó nyugdíjra is, amit sokan, mivel az éhhalált sem fedezi nyögdíjnak neveznek, amire már az összes rosszmájú, de sajnos sokszor reálisan károgó azt mondja, hogy meg fog szűnni, nem lesz.

Tehát mi marad hátra, hogy azért túléljük a márt, a tv-ben említett, de már a csapon is folyó, hitel. Mi a föltétel, mi lesz, holnap, az nem érdekes, a márt túléltek!

Miért is a kölcsön, vagyis a hitel a témám?

Ma már majdnem mindenki (tisztelet a kivételnek) kölcsönöket vesz fel, ha kell, ha nem (???), vagy majdnem mindent hitelre, hitelbe vásárol. Jó, tudjuk volt a csodálatos nagy inflációnk, majd a rendet csináló Avramović apó kiszedte belőlünk a maradék rezerva pénzünket is, hogy ma sajnos nem tudunk normálisan élni, sem gazdálkodni. Mikor hallom, hogy falu szerte zörögnek a morzsolók, nem is merek arra gondolni, hogy a kukoricából, befolyó pénz, a termelést fogja majd fedezni, meg egy része félre lesz téve, ha ne adj Isten az idei termés netán nem lesz elégséges, mint ahogy régen is volt, mindig volt egy kis biztosíték, de hát hol van már a tavalyi hó? Ma már csak az állam felé való kötelességeinkre futja, meg a hitelek, kölcsönök visszafizetésére, meg valamilyen sajnos nem emberhez méltó életre, egy kevés, ha van is egy kevés jövedelmünk.

Ha van?

Nincs, mivel, már mondtam, munka sincs. Itt nincs, ha van máshol, azt meg nem adják úgy ahogy megígérték, tehát nem marad más mint, hogy szorítsd össze a fogad és hall-

gass. Hallgass, mert, ha nem hallgatsz ahhoz a kevéshez sem juthatsz, akkor mi lesz? Mi lenne semmi, Te se, és vége, csak addig sajnos minden megaláztatást túl kell élni, mert a halált sem adják, azt is meg kell érdemelni. Igen.

Azért térjünk vissza a kölcsönre hitelre. Régi mondások, ma túlzottan igazak lettek, mert csak most látjuk, hogy nagyon is igazak. Itt van az, hogy addig nyújtózkodj, míg a takaród ér, vagy hogy a hitel az ember legnagyobb ellen-sége..., hogy ne soroljam tovább. Akkor miért vannak a hitelek és kölcsönök?

A hitelnek meg a kölcsönnek az még a baja, hogy vissza is kell adni, még hozzá többet, mint amennyit kaptál, tehát nincs olyan, hogy részletletagadás, vagy ehhez hasonló. Tudni, kell, hogy amit nem kell visszaadni, az ajándék, vagy adakozás. Tehát nem szabad összekeverni, mert akkor nagyon könnyen, ahogy mondani szokás „birtokon” kívül kerülünk.

Sajnos ide vág, ahogy mondani szokás a következő eset is, amikor a Gazdakör, gyűjtési akciót hirdetett az érvízkárosult kollégáik számára, márpedig, hogy ők is gyűjtenének a mi javunkra is? Ránéztem az illetőre, mire annak elállt a lélegzete (úgy nézhettem rá?) és megkérdezte, hogy mi a bajom. A válaszom az volt, hogy gondoljon bele, hogy miért jobb, hogy mi adakozunk és miért nem minékünk? Van még sok dolog, közte a jogtalan eltulajdonítás is, meg annak újraeladása, de hiába az bizonyos más állami szervekre tartozik, ma már lassan nem is bűn. Igaz pillanatnyilag nem látok semmi jogi alapot saját vagyionunk megvédésére, de hiszem, ha „mi” lopnánk, nem úsznánk meg mint „ők”. Azért e területen ne próbálkozzunk. Ez mellett megjegyezném, hogy a hiteladók, „törvényesen” károsítanak meg bennünket. Ne hagyjunk nekik rá alkalmat. Hogy és miből éljünk akkor. Nem tudom. Attól is félek, hogy majd a feketicsi meggy sem lesz majd Feketicsi.

Ha nehéz is ma, de ne mi tegyünk mindent tönkre, ne éljük föl azt ami nem is a miénk, ne hagyjunk magunk mögött holdtájképet.

Biro Csaba



# Gondolatok

## Pantha rei...

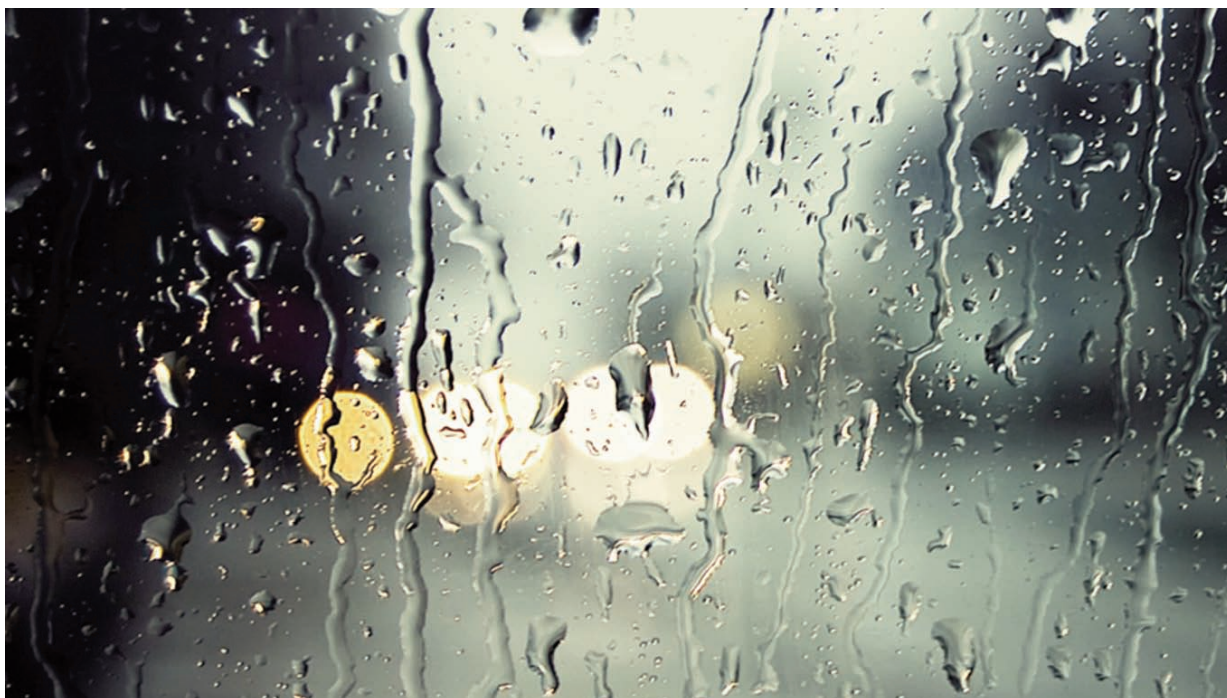
Pantha rei - minden folyik állította Hérakleitosz ókori görög filozófus valamivel több mint 2500 évvel ezelőtt. A töredékekben megmaradt gondolatai alapvetően arról szóltak, hogy a világban lejátszódó történések megszakíthatatlan keletkezésből és elmúlásból állnak. Ő mondta ki, hogy nem léphetünk kétszer ugyanabba a folyóba, valamint azt is, hogy mindennap megszűnik valami, amiért az ember szomorkodik, de ugyanakkor mindennap születik is valami, amiért érdemes élni.

Jól tudjuk, hiszen saját bőrünkön tapasztaljuk, hogy az életünkben minden folyamatosan

megújuló kérdőjelekkel szegélyezett mindennapjaiba újra olyan témákat pendít meg amelyek, reményeim szerint elősegítik írásom további követését.

## Szerencsés helyre születtünk

Úgy tartjuk mi Bácsfeketehegyen élő Feketicziek, hogy bármennyi eső is szakad szülőföldünkre, legkésőbb harmadnapra az özönvíz csapjának elzárása után folytathatjuk az éppen aktuális mezei, vagy kiskertbeli tevékenységünket, hiszen az ítéletidőt követően kisütő napocska és a fák leveleit megperdítő szellő port varázsol a sárhoz



alakul, változik. Születik és elmúlik, nekünk pedig meg kell tanulni együtt élni ezekkel a változásokkal. Akik ismernek azok tudnak arról a sokszor kimondott véleményemről, hogy kétféleképpen élhetjük életünket. Létezhetünk úgy is, hogy folyamatosan alkalmazkodva a körülöttünk és bennünk lakozó és változó korlátokhoz próbáljuk töretlen akarattal sikerre vinni életcélunkat, de úgy is, hogy örök elégedetlenkedőként morgolódva, sokszor mondvasínált kifogásokat keresve kössük gúzsba önmagunkat, az Európai parlamentben is elkedvetlenítve az egyéni és a közös kiútkeresés lehetőségétől és örömétől családunkat, közösségünket.

Mielőtt a bácsfeketehegyi Fecske falu- és havilap júniusi száma olvasóinak velem kapcsolatosan nem mindennapi meglátásai támadnának, szeretném elmondani, hogy zárom elvont gondolataim sorozatát és visszazökkenve életünk meg -

tapadt cipőtalpunk alá.

Szerencsés helyre születtünk Kunhegyesről 1785-ben kirajzott irredemptus, a kun mentalitás továbbéltetését ránktestáló őseink előrelátásának köszönhetően. Ők voltak azok akik bizonyosan tudták, hogy Feketehegy melyik utcájában milyen mély vízelvezető árkot kell építeni és rendszeresen karbantartani ahhoz, hogy a megszabályozott medrű falunkon átkanyargó folyócska még a nem mindennapi időjárási körülmények közepette se tegyen kárt ingó vagy ingatlan vagyunkban. Azt is tudták az őseink, hogy településünk melyik utcája elején, közepén vagy a végén nem érdemes - nem szabad lakóházat építeni, hiszen az összefutó esővíz, vagy a feltörő talajvíz még a gondosan megtervezet lecsapoló árkok ellenére is eláztathatta a gondosan meszelt vályogból épült házfalakat, arról nem is beszélve, hogy milyen kárt okozhatott a víz az elön-



tött pincékben tárolt boroshordók tartalmában.

Egy szó mint száz átvészeltük a hosszantartó szárazság után ránk huppanó esőfelhők hozta özönvizet, és a laposabb és a dombosabb tájakon élőkkel ellentétben az aranyat érő májusi esők nem okoztak komolyabb gondot közösségünknek. A bajok valószínűleg még csak ezután következnek, hiszen a hatalmas méretű országos katasztrófa következményeinek elhárítása még szegényebbé teszi gazdaságilag, és sok minden más tekintetben tönkretett országunkat. Mi is fizetni fogjuk a tőlünk délre, a Duna alatt rombadólt városok újjáépítési költségeit, az elmúlt időkből tönkrement, vagy megépítetlen gátak és csatornák miatt nyakunkba szakadt katasztrófa méreteihez igazodó terheket. Egyedüli vigaszunkat ezúttal is talán csak abban a mondásban találhatjuk meg amelyik kimondja azt, hogy jobb adni mint kapni.

### Rozsda eszi a kenyérnekvalót

Megváltozott sok minden az életünkben. A régi nagyfűlű világban a parasztember ősszel elvetette a búzáját, ha telt rá akkor a tél elmúltával kicsit megmutatta neki a fejrágát, és ha ráfordult az idő akkor nem elkiabálva, és nem dicsekedve, de bizakodó elégedettségbe burkolózó arccal húzta alá a munkája eredményéről gondolatban készített elszámolás végösszegét.

Elmúltak egyenlőre ezek az idők, hiszen most már mindazok akik időben és hatásos szerrel nem permetezik meg két - három alkalommal az áttelelt búzavetésüket, azok rossz szájjal készülődhetnek a kenyérnekvaló betakarításához. Valami van a levegőben, vizeinkben, de talán még önmagunkban is ami rosszat hoz mindennapjainkra és mindannyinkra. Megint csak ismételni tudom önmagamot elmondva a szebb felé törekvő és kapaszkodó megállapítást, hogy életünk megszakíthatatlan keletkezéséből és elmúlás-

ból áll, és csak akkor tudunk fennmaradni, ha képesek vagyunk alkalmazkodni a holnapok hozta kihívásokhoz.

### Kellenek az ünnepek

Ha minden igaz, akkor a falunapokra és a bácsfeketehegyi meggynapokra kikerül a nyomdából a Fecske júniusi száma. Tudjuk jól, hogy ha belenézünk a zsebünkbe, akkor rádöbbenünk, hogy nincs sok okunk az ünneplésre, hiszen szinte letakarhatatlanná nőtt nagyon sok házban a szegénység.

A régi latin közmondás szerint hajózni kell, élni nem kell. Mély értelme van ennek az állandóan történő születésről és az elmúlásról is szóló örök igazságnak, amely kapaszkodót nyújt felénk a nehéz időkben. A Megváltó végtelen szeretetében bízók emberek azt is tudják, hogy rendelt ideje van mindennek az életünkben ami azt jelenti, hogy az ünneptelen napok sorozatát időközönként ünneppel kell megszakítanunk, hogy könnyebb legyen elviselni mindennapjaink gondjával degeszre tömött hátunkra nőtt zsákunkat.

Bízom abban, hogy hoz egy kis örömet és kikapcsolódást mindannyink számára a falu- és meggynapi ünnepek alkalmából szervezett eseménysorozat is ami értünk történik és rólunk szól.

Abban is reménykedem, hogy örömet fog számunkra hozni, hogy Bácsfeketehegyet az idén is képviseli versenyző a zobnaticai lóversenypályán június 21-én megrendezésre kerülő II. Vajdasági vágtn. Kérem, hogy szorítsanak és drukkoljanak a Cvetkó lovával idén Bácsfeketehegy közösségét képviselő Davidovity Dejánnak aki tudásának, akaratának és kitartásának köszönhetően tavaly harmadik helyezést ért el Budapesten a Hősök terén a Nemzeti vágta keretében első ízben megszervezett Nemzetközi vágtn.

Ha már az ünnepekről ejtettem szót akkor szeretném azt is elmondani, hogy nagyon örülök annak, hogy sokunk, mondhatnám döntő többségünk mértéke szerint újra magára talált országunkat szülőföldként megélő magyar közössége. Számítalan általunk is lakott faluban és községben, a tartományi és a köztársasági parlamentben, a budapesti országházban és most már a Vajdasági Magyar Szövetség által javasolt képviselőnkkel az Európai parlamentben is otthon vagyunk. Úgy gondolom, hogy büszkék lehetünk teljesítményünkre, összefogásunk kézzelfogható eredményeire. Köszönöm mindent mindazoknak akik ünnepként élik meg ezt az eredményt, megmaradásunkért tett egyéni és közösségi erőfeszítésünk nem mindennapi, de Teremtőnknek bizonyára igencsak tetsző megmutatkozását.

Pál Károly



# MOTOR. SÁTOR. HÁLÓZSÁK.

## *Peljesac*

Pontosan egy évvel több múlt el a következő túránkig, mint amennyit én szerettem volna, hogy elmúljon, de nem panaszkodtam, mert siker koronázta a motorcserét. Félretett és kölcsönpénzt nem sajnálva, több mint fél év internetes és haveri alapon múló keresgélés után, megtaláltam az új motort. A számomra új motort. Ami egy behozatali 15 éves Suzuki Ls 650-es volt. A megvásárlást követő héten, persze az addig érintetlen 15 éves kipufogódob, ami minden német TÜV normát kielégített a hangtompítás terén, rögtön cserére szorult. A kedves Szuzi kapott egy nyitott kipufogódobot, egy olyan idevágó szerbiai előírásoknak megfelelőt. (Légy minél hangosabb, sok hülye van az úton), persze édesapám legnagyobb öröme. Két hét ismerkedés után, már kellő bátorságot éreztem, hogy útra kelljünk, persze a szokásos augusztus elején. Sajnálattal kellett tudomásul vennem, hogy se Tamás, se Katze nem tud jönni, előbbi motorhiány, utóbbi asszonypajtás végett. Ellenben Szabi meg jelezte felém, hogy ő szívesen jönne, nem kis öröömre. Natit én szerveztem be, Szabi egyedül jött. Bevezettem egy új szokást is a pakolást illetően. Teljesen feleslegesnek tartottam indulás előtt napokat vagy akár csak félnapokat tölteni a holmik összeszedésével és felpakolásával, elegendő csak közvetlenül indulás előtt ilyesmivel bajlódni. Így fordulhattak elő olyan apró hibák, hogy nem tettem törülközőt, se csere pólót, se tisztálkodási szereket, de egy sátorlapot igen. Később rájöttem, hogy ez nagyon is okos ötlet volt. Az előző évektől eltérően készült egy terv is. A terv két kötelező pontot tartalmazott, az egyik egy omisi látogatás Faragóékhoz, a másik meg a Peljesac félsziget felfedezése. Első napi célként a Zastrogi kempinget néztük ki. (Persze még mindig nem tanultunk a hibánkból, hogy nem megyünk le egyszerre a tengerig.) Csak a megbeszélte találkozási idő után három órával hívtam fel a Szabigyereket, hogy jön-e. Egy álmos és másnapos (aznapos) hang közölte velem, hogy igen, jön Ő, csak még le sem feküdt rendesen nem, hogy felkelt volna. Úgyhogy a tervezetthez képest jelentős késéssel sikerült csak elindulnunk (haha). 300 km megtétele után már biztosan tudtam, hogy a kihagyott egy év alatt a szerb utakon lévő kátyúk száma határozottan megnövekedett. Ahol már jó volt az út, tiszta élvezet volt menni a Szuzával, olyan, mint amikor az ember kertet csinál a motokultivatőrrel, meg közben kerékpározik. Csak néha Nati panaszkodott, hogy nagyon hangos a kipufogó. (haha). A Moto guzzira való tekintettel, amivel Szabi jött, nem mentünk túl gyorsan, így élveztük a túrázás minden pillanatát. Szarajevó után, egy kitérővel megkerültük a jablanicai tavat, majd egy szép erdei tisztáson megálltunk ejtőzni. Fenyőerdő vett körül bennünket, az a tömény illat járta át minden porcikánkat, amit mézes pálinka mellett a fa állításánál szoktunk érezni karácsonykor. Egy jó fél óra pihenő után indultunk tovább, egy szerintünk rövidebb és jobb úton. Rövidebb sem és jobb sem lett. Ellenben olyan eldugott és egyben lenyűgöző falvakon motoroztunk át,

amiken műholdas kütyüvel sohasem mentünk volna keresztül. Így történt meg az, hogy a tengerre nem oda érkeztünk ahová mi szerettünk volna, hanem a zaostrogai kemping helyett a zivogoscei kempingben kötöttünk ki. A terület körbejárása (motorral alapjáraton) és a már pihenő táborozók felébresztése után megállapítottuk, hogy ez egy remek hely. Nagy tágas tér, teli, egésznap hűvöst adó fákkal. Bácskai ember ehhez szokott, meg ugye, ahogy mondani szokás, az nem is udvar, ahol a traktor két pótkocsival nem tud megfordulni. Szóval letáboroztunk, majd találtunk egy boltot is a parton, hazai szemmel is szolid árakkal. A tulaj-boltosinas, miután megtudta, hogy honnan jöttünk és, hogy magyarok vagyunk, nagyon finom szederborral kínált meg bennünket. Jólesett. A szederbor is, de talán a kedvessége még jobban. Meg is fogadtam magamban, hogy ide még visszajövök párszor. Esti fürdőzés következett, majd hatfogásos konzervvacsora, remek hangulatban. Másnap hivatalosak voltunk Omisba úgyhogy aludni tértünk. Két fa közé kikötöttem a sátorlapot és a rögtönzött hintaágyamban egy iszonyatosan jót aludtam. Másnap felírtam a nem létező jegyzetfüzetembe, hogy sátorlap nélkül többet még a falu határába se indulok el. Reggel kávéztunk majd megbeszéltek, hogy mit vigyünk Omisba vendégségbe. Az olyan elvetemült ötletek közül, hogy tengervizet, meg kavicsot, végül a sör került ki győztesen, meg ismerte a topolyai vendéglátóinkat, tudtuk a magukkal hozott szarvas és oroszlán söröket már réges-régen elpusztították. Az indulás után a következő megállapításra jutottam: A tengerparti motorozásban a tömény tengerillat a legjobb, ami belemászik az ember lelkébe is, és ehhez társul a motor mély és elringató remegése. Fültől fülig ért a szám, amikor megérkeztünk a hegyoldalban kialakított nyaralóhoz. Házigazdáink mindenféle rostonsült finomsággal vártak bennünket, amihez az általunk hozott nedű nagyon is jól társult. Egy nagyon kellemes és élménybeszámolóknak gazdag nap telt el így. Faragóék is motoron csavarognak, úgyhogy volt közös téma rendesen. Másnap úgy döntöttünk, hogy maradunk Zivogoscen még egy napot, tényleg tetszett a hely. A szokásos semmittevésebe még egy felfedező kaland is társult. Egy hegyi ösvényen körülbelül 5 kilométer gyaloglás után, egy kis eldugott szinte érintetlen öblöt fedeztünk fel, teljesen elrejtve a fák lombjai alatt. Szerencsénkre nem sokan vállalkoztak a gyaloglásra az ösvényen, így rajtunk kívül még ketten voltak csak. Miután úsztunk egyet, rögtön meg is lett az eredménye a vadregényes tájnak. Kedves barátunk a tengeri süni, legalább négy méretes tuskéjét adományozta a talpamnak. Volt jajveszékélés meg nevetés. Meg persze Szabi megmondta az ő világnézete szerinti legfrappánsabb választ: Kisbarátom, a tengerben úszni kell, nem gyalogolni. Nevettünk is.

Harmadnap reggel továbbálltunk hisz előttünk volt még a feladat, a Peljesac félsziget. Mivel meleg volt kitaláltuk, hogy rövidnadrágban és pólóban is lehet itt motorozni, úgyhogy estére, feketére égtünk a naptól. Meg szinte



ropogásra. Neumot elhagyva ráfordultunk a félszigetre, megnéztük a stoni várat, meg turistáskodtunk, majd délutánra eljutottunk Orebice. A város és a környezete sem igazán nyugözött le, turisták és bazár orrvérézésig, könnyen döntésre jutottunk, hogy mi ettől elvadultabb környezetben érezzük jól magunkat. Visszafele indultunk, de hogy ne legyen egyhangú meg unalmas, nem a főúton, hanem valami kis egysávos kanyargós, szinte már vadregényes (haha), utat választottunk. Nem egy magánterületen és udvaron motoroztunk át, szép kis riadalmat kelte. Így keveredtünk be, mint utólag kiderült Trstenik kikötőjébe, ami nem volt nagyobb, mint három ház. Pislogtunk is rendszeren. Jobb ötletünk nem lévén, leültünk egy sört meginni, meg kupaktanácsot tartottunk, hogy merre is csavarogjunk tovább. Kb. tíz perc múlva jött egy főszer, és magyarul szólott hozzánk. Gondolom látta tanácsatlanságunkat, és ezért vette a bátorságot, hogy hozzánk szóljon. Kigyúrt felsőtest, Zábó Jimis tetoválas, fecske és japánpapucs. Meg a németjuhászom pórázától vastagabb aranylánc. Szerencsére nem húzott zoknit a



papucshoz. Hát az ilyen alakokat alapból elküldjük a búsba, de mivelhogy úgyse tudtunk mit tenni, meghallgatuk. Azt mondta, tud itt egy jó kis vadkempinget, a közelben. Ő is ott táborozik a kedvesével. Nézzük meg. Hát megnéztük. Tetszett. El is döntöttük, hogy maradunk egy estét. Az alak bemutatta a kedvesét, hát hogy is mondjam... nem a feleségét hozta el nyaralni.

Este jó kis mulatságot tartottunk, ha már megspóroltuk a kemping árát. Reggel látom én, hogy az újdonsült barátunk hajszáritóval rettentően szárít valamit. Hát szegény feje, kitalálta, hogy a hatalmas városi terepjárója papír levegőszűrője eldugult attól a rengeteg portól, ami a tengerparton van. Még ha náluk kint furikázna augusztusban, a határban, megérteném, de, hogy a sok szikla között hol talált port? Kimosta az egyáltalán nem mosható papír levegőszűrőt és azt próbálta szárítani. Miután a Szabival jól kiröhögtük magunkat, a főszer által megadott számon,

ami a szervizé volt, rendeltem neki egy új levegőszűrőt. Papírt. Nem mosható. Szabi meg elmagyarázta, hogy pirosöcsém, nem porszívózsák ez, hogy mosni kelljen. Dőlünk a röhögéstől. Az alak meg megkérdezte, hogy ha van szneksütőnk, akkor ő szívesen adna nekünk sznekkolbászt, hogy süssük meg. Kérdeztem is tőle, hogy szerinte mégis hova kellett volna raknom a motoron az a fene se tudja milyen süttőt. De mivel kolbász sültve rossz nem lehet, meg ugye a sok konzerv után a sznekkaja igencsak vonzó ajánlat volt, úgyhogy ideadta a szneksütőt, meg vagy húsz kolbászt is. Hát én úgy mondanám egy hagyományos tárcsa lábakon, gázégővel kombinálva. Ez a szneksütő. Mindent megsütöttünk, megettünk, megittunk. A kötelező szieszta után meg akkor már kértünk tőle mosogatószer is, hogy legalább elmosuk a szneksütőt. Hát tényleg vicces, nem is értem, hogy egyszerű dolgoknak miért kell hülye külföldi hangzású flancos neveket adni. Finomabb lesz a kolbász? A kötelező pihenő és a könnyes búcsú után továbbmentünk és papratnoi kemping lett a következő szálláshelyünk. Én azt hiszem megtaláltuk

Horvátország egyetlen homokos tengerpartját. A kemping oké volt, szép, rendezett, semmi szigor, oda pakolsz, ahová akarsz, hűvöst adó, a franc se tudja milyen fák, bolt a kemping területén, semmi zsúfoltság, egy szó mi száz rendben volt. Szabival el is döntöttük, hogy itt töltjük, a hátralevő két napot. Ezt megünneplendő meghívtuk magunkat egy karlovacko sörre, persze a boltba. Hát amint ott iszogatunk, egyszerre csak odajön egy öreg, németnyugdíjas kinézetű alak. Nem sokat tévedtünk, magyar volt meg kisnyugdíjas. Miután megbeszéltük az élet nagy kérdéseit, elárulta, hogy ő bizony otthonról hozott egy láda aranyászokat, mert ezek az itteni sörök nem igazán tetszenek neki. És én meg még azt hittem, hogy mi flancolunk. Miután letudtuk az öreget, és persze felállítottuk a táborunkat, (haha), belevetettük magunkat abba a híres homokos tengerbe. Édesapám itthon ódákat mesélt az ulcinni szinte már végtelen homokos partról, hogy az ám a valami, hát mit is mondjak. Teliment mindenem homokkal, szó szerint mindenem. Még a

szám is. Nagyon utáltam. Olyan volt, mint itthon a jó feketicsi csapvízből főzött leves, amikor eszed és a kanál nyikorog a tányér alján. Persze nem borstól. Úgyhogy minden szép helyen van valami, ami nem is annyira szép. Este megnéztük a kompot, innen indult Mljet szigetére, jó poén volt látni, hogyan kötnek ki meg ilyenek. Vártuk, hogy legalább egy autó majd beleesik a vízbe, vagy lesz valami hasonló látnivaló, de nem jött össze. Másnap sziklamászással bejártuk a környéket, a homokos parttól (fúj), eltekintve elég tűrhető része a világnak. Harmadnap reggel hazaindultunk, megint kerülővel és egyhuzamra, mert ugye mi még mindig nem tanultunk. Itthon persze a szokásokhoz híven megbeszéltük az élményeket, meg a következő évi tervet is. Abban egyetértettünk, hogy a peljesaci félszigetet letudtuk, főleg azt a homokos partot. A motor jól teljesített, elégedett voltam.

Horkai Gábor

## A FÁBAN REJLŐ REJTÉLYESSÉG ÉS AZ ALKOTÓI KÉPZELETVILÁG

Beszélgetés a bácsfeketehegyi-kishegyesi Tóth Erikával a fafaragásról, mint művészetről

„Kisdiákként zeneiskolába jártam, a zene irányába terelődtek a gondolataim. A zene végülis ma sem mellékes számomra, a magam szórakoztatására szoktam zongorázni, énekelni. Valahogy azonban mégis úgy alakult, hogy amiben igazán ki tudok teljesedni az egy visszavonultabb, csendesebb, elmélyültebb foglalkozás. Ez a fordulat volt az, az életemben, amikor is egymásra találtunk a faragás világával.”

Így emlékszik a kezdetekre **Tóth Erika**. A végeláthatatlan képzeletvilággal, kezügységgel és türelemmel megáldott lány szeretné művészi szintre fejleszteni a faragást. Elmondása szerint elsősorban kihívásként éli meg ezt a visszavonult világot.

- Nagyon szeretek fával foglalkozni, mert rengeteg rejtélyesség rejlik a fában. Mindig is



érdekel a kézművesség, a fával való munkálkodás. Szeretem a melegségét, a finomságát és a lágyságát, hiszen szilárd anyaga ellenére mindezek fellelhetőek benne. Az alkotónak mindezt felfedezni egy sikerélmény, amikor a fával egy síkon haladva, az alkotó egyesül az anyaggal, megfejtje a fa lelkét vagyis a mondanivalóját. Mikor meglátja benne a titkolt rejtelmet, akkor az egy alkotást szül. Csodálatos dolog számomra ez a folyamat, s felbecsülhetetlen kincs, hogy én is tudok alkotni belőle valami maradandót.

**A munkához szükséges megfelelő alapanyag ma könnyebben előállítható mint hajdanán. Viszont a gépek nem oldanak meg mindent az alkotó helyett.**

- Az elképzelés, a kivitelezés és a kidolgozás mindenképpen az alkotó feladata. A két kezemre hagyatkozhatom, illetve faégetés



Tóth Erika Fák c. kiállítása. Az alkotó munkásságát Fürsztner Etelka méltatta. Az alkotások május 1-ig voltak megtekinthetőek a Kishegyesi Könyvtárban.





esetén a pirográf készülékem segítségével oldom meg a különböző kihívásokat vagy feladatokat. Annak idején apró kis göcsörtös



fadarabokkal és egy ici-pici rövid-pengéjű konyhakéssel indult a pályafutásom. Mára kisebb szobrok, különböző domborművek és a faégetés technikájával kidolgozott fali képek színesítik a repertoáromat. Nemrégiben pedig felkeltették az érdeklődésemet a fa ékszerek. Arra gondoltam, hogy miért ne készíthetném el a saját ékszereimet, hiszen azt fából sem lehetetlen megvalósítani.

### **Volt-e az elődök között ács, fafaragó a családban?**

- A nagyapám trombitán játszott és famunkás volt. Sajnos korán eltávozott közülünk. Viszont úgy érzem, hogy a fa iránti szeretetet bennem hagyta, rám ruházta, hogy én kutasam tovább a rejtélyességét. Mára sikerült egy meghatározott szintre fejlesztenem a fával való munkálkodásomat, talán mondhatom azt, hogy művészi irányba haladok.

### **Az alkotóművész számára az a legnagyobb kihívás, hogy a fa lelkét végtelenné, örökké tegye az alkotásában.**

- A cél, hogy egy kivágott és kiszáradt fából az alkotó a saját kidolgozása által valami olyat hozzon létre, amelyben a fa lelke tovább él, valami maradandót alkot belőle. Minden erőmmel ezen vagyok én is. Nem egyszerű egy kerges, szúrós, szálkás fát megszelídíteni és a finom, lágy íveket kihozni belőle. A szépre való törekvés, a precíz és a részletekre is kitérő mozzanataim adják meg a végleges és látható formáját egy-egy műnek, egy-egy darabnak. Nagyon jó érzés az alkotás öröme, további lökötést, motivációt ad egy-egy újabb forma megvalósításához.

### **Van-e kedvenc fából készült tárgyad, amit elkészítettél?**

- Mindegyik tárgyamat a magam módján nagyon szeretem. Talán a violinkulcsot emelném ki. Egyrészt azért, mert az, az első szobrom, másrészt viszont azért, mert a zenéhez is közel állok.

A két művészetet egyesítettem, és megfaragtam a magam módján a zenét.

sza

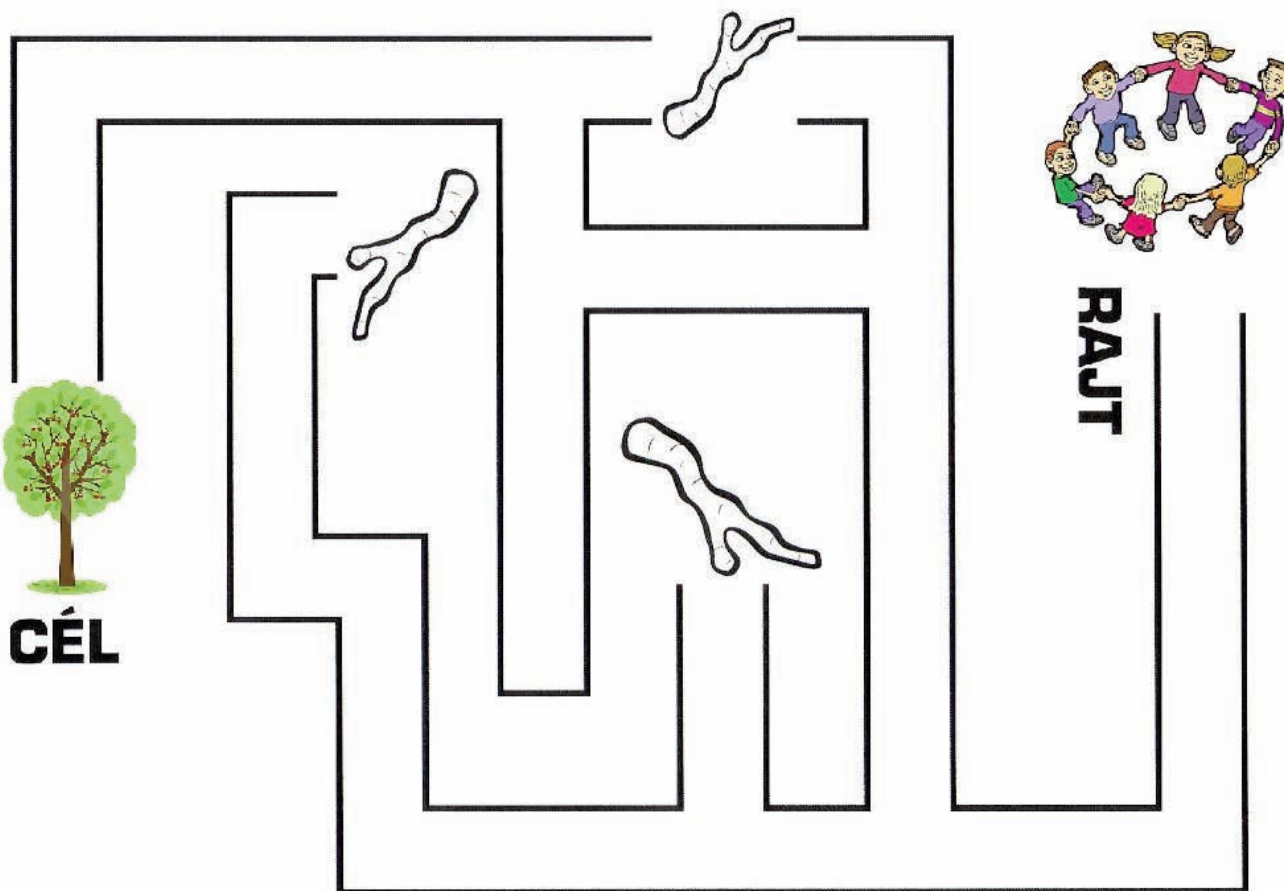


# Nati kuckója gyerekeknek

## A bácsfeketehegyi meggyfa

Bácsfeketehegy szép kis parkjában,  
 Egy odvas meggyfa kacsingat az arra járókra.  
 Nagy szemű , édes, piros termése,  
 Levesz a lábáról egyaránt gyereket és felnőttet.  
 Aki az ő gyümölcséből eszik,  
 Attól a szerencse biz' el nem veszik.  
 Dús zöld lombjáról is hogy szót ejtsek,  
 Az aztán a teteje mindennek.  
 Nem kell tovább a szót szaporítani,  
 Irány a szabadba, kicsiny falumba, ezt a csodát megnézni.  
 És hogy én itt nem össze-vissza beszélek,  
 Azt tudja a fát körbetáncoló összes gyerek.

Segíts a gyerekeknek eljutni a meggyfához!



# ÉLELMISZER ADALÉKANYAGOK

Az élelmiszerek ipari előállításához egyre több adalékanyagot használnak. Természetesen ezek szigorú követelményeknek kell megfeleljenek. Mégis a fogyasztók az élelmiszer biztonságot megkérdőjelezik és a készítmények egészségre való veszélyességét többnyire eltúlozzák. Tény, hogy az ipar egyre több adalékot és technikai segédanyagot kever a feldolgozott élelmiszerekbe. A vásárlók nagy része erősen bizonytalan az egészségkárosító hatás tekintetében. Minden negyedik fogyasztó például meg van győződve arról, hogy az aditívek ártalmasak. Ez a nézet azonban téves és a kérdést a biztonság oldaláról kell felvetni. Egyáltalán miért kell adalékanyagokat alkalmazni? Azért, mert ezek az élelmiszerek tulajdonságait vagy minőségét kedvezően befolyásolják. Megkönnyítik a természetes alapanyagok feldolgozását. Javítják a termék minőségét, meghosszabbítják eltarthatóságát (konzerválószerke). Az adalékanyagok az élelmiszerek értékét tehát jelentősen befolyásolják, emellett növelik eltarthatóságukat. Nemcsak a hagyományos élelmiszerekben, hanem az un. bio (öko) –élelmiszerekben is. Igaz, ezekhez kisebb mértékben. Az élelmiszertörvény az adalékok használatát szigorúan szabályozza. Nem lehet alkalmazni egészségre ártalmas anyagokat és csak akkor keverhetnek adalékanyagot az élelmiszerekhez, ha az technológiai



szerepel a listán. E-100-tól kezdődő számokkal jelölik a színezékeket. E-200-tól a tartósítókat, E-300-tól az antioxidánsokat, emulgenseket és savanyítókat. E-400-tól a sűrítőanyagokat, zselésítőket. Az élelmiszercímkén meg kell, hogy találjuk az élelmiszer nevét, a súlyt, az



szempontból szükséges. Ez az Európai Unióban érvényes szabályokkal is összhangban van. Minden anyag kapott egy E – számot, hogy a nehézkes kémiai elnevezéseket elkerüljék. Az E-számot az élelmiszereken fel kell tüntetni. Jelenleg mintegy 700 ilyen engedélyezett anyag



eltarthatóság illetve a felhasználhatóság dátumát, a tartalomanyagokat, a lista végén az adalékokat, az előállító üzem- gyár nevét, és címét, valamint a töltés idejét.

Az adalékanyagokat a következő képen lehet csoportosítani:

- Antioxidánsok, kelesztőszerek, emulgensek, színezőanyagok, keményítőanyagok, nedvesítő anyagok, töltőanyagok, zselésítők, aromák és íz javítók, rágómasszák, komplexképzők, tartósítószerke, módosított keményítők, csomósodást és lesülést gátló anyagok, védő és töltőgázok, savszabályzók, habzásgátlók, puhító sók, stabilizátorok, édesítőszerke, oldószerke, hajtógázok, elválasztó szerke, bevonók, sűrítőanyagok.

folytatása következik...

Kórizs József



## ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

# Vigyázat, fronthatás!

### A frontérzékenység egyénekenként különböző formában jelentkezhet

Az időjárás-jelentésekhez ma már kétségtelenül hozzátartozik a beszámoló a közelgő fronthelyzetről. Orvosmeteorológiának is nevezik, elég nagyképpően, hiszen amit illik róla tudni, kényelmesen megfér a Fecske egy oldalán.

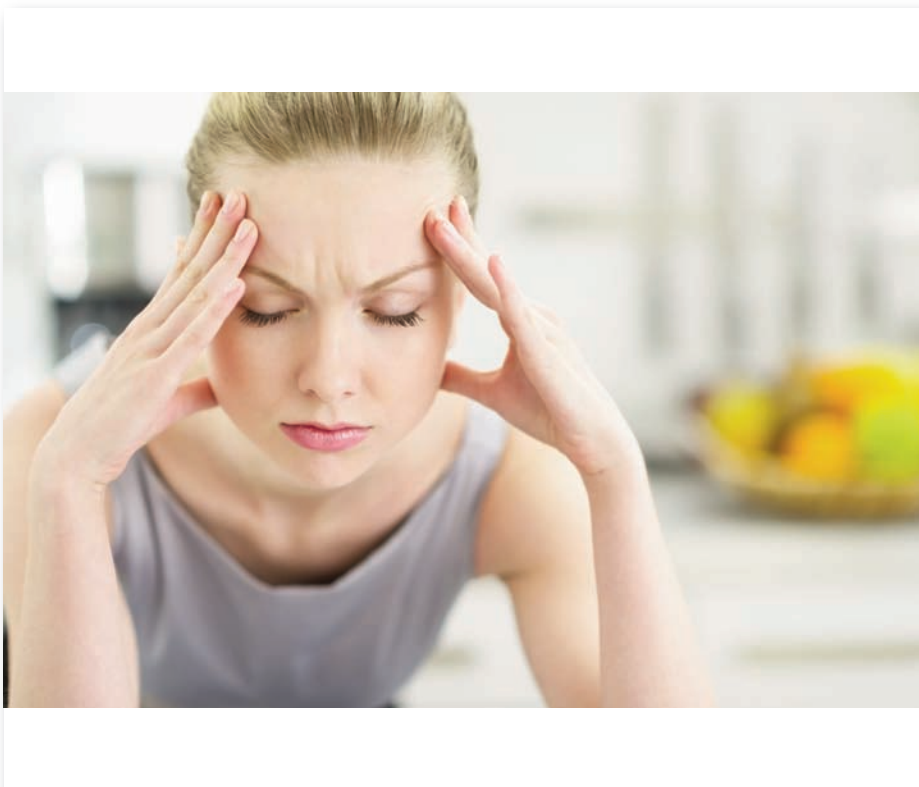
Újabban egyre sűrűbben megvádolják a hideg vagy meleg frontokat, mint a tömegszerencsétlenség okozóit. Barátainktól is hallunk panaszt, akik igazi időjósoknak bizonyulva, főleg a kiújuló reumatikus ízületgyulladások, vérnyomáshullámzás, és a már régen összeforrt csontsérülések újra felsajgó fájdalmait panaszolják, valamint a váratlan vérnyomás-ingadozást észlelik, a ránk törő frontokat okolva. Van egy zöldhályog betegségben szenvedő ismerősöm. Ha meghallja, hogy melegfront közeledik, máris előveszi a szemcseppeket, hogy megelőzze a kínzó fejfájásokat. Tényleg ennyire hatnak ránk a frontátvonulások? És ha igen, mi módon teszik?

A front lényegében a hideg és a meleg légtömegek határán kialakult légköri képződmény, amit a hőmérséklet, légnyomás, páratartalom, a szél erősség és a légkör ionizációjának hirtelen változásai kísérnek. Az ember pedig – még mindig – része a természetnek, s kódolt tulajdonságai közé tartozik az idegi és hormonális reakció, amivel ősember kora óta kénytelen alkalmazkodni ezekre a váratlan időjárás-változásokra. Ezeket a reakciókat idegrendszerünknek egy olyan része irányítja, amelyre tudatos

ráhatásunk nincs, ezért nevezzük vegetatív (önálló) idegrendszernek. Érzékenysége mintaszerű, habár az ősemberi állapotot messze magunk mögött hagytuk, akkor is, ha egyes példák esetenként mást mutatnak. Két-három nappal a melegfront betörése előtt fáradtsággal, levertséggel, csökkenő vérnyomással, zöldhályogos rohammal, migrénnel, belső feszültséggel, koncentrációs zavarokkal és ingerlékenységgel reagál a vegetatív idegrendszer szimpatikus része. Mindez kitűnő táptalaj az összetűzésekre, tettelegességekre, de ilyenkor hatványozódnak a közlekedési szerencsétlenségek is.

A hidegfront viszont 1-2 nappal a betörés után érezteti jószereivel frissítő hatását, a paraszimpatikus ideggóc érzékelése folytán. Javul a koncentrációképesség, gyorsabban a reflexeink, embertársainkkal szemben elviselhetőbbek vagyunk, hajlamosak a hosszú monologizálásra, ám emelkedik a vérnyomásunk, és a stroke (gutaütés) veszélye fenyeget.

A már említett reumatikus, és más idült betegségben szenvedő egyének (asztmások, szívinfarktus utáni állapotban lévők) nagyjából mindkét frontbetörésre érzékenyek, ami azt jelenti, hogy egy évben kb. 100 alkalommal fokozódó szúrásokkal, fájdalmakkal kell számolniuk. Sajnos a Kárpát-medencére jellemző a kettős fronthatás, amikor egyidejűleg van jelen a hideg- és a melegfront. Ez igen változatos, szinte kiszámíthatatlan tünetcsoportok megjelenését idézheti elő. Emellett a frontérzékenység egyénekenként különböző formában jelentkezhet.



Tudományosan lehetetlen biztosan megjósolni, hogy egy adott egyénnél az adott fronthatás milyen panaszokat fog kiváltani. Orvosilag egyetlen tanácsot adhatok a fronthatások enyhítése céljából: fokozott gonddal használjuk megszokott, és bajainkra előírt gyógyszereinket, s ha a tünetek nem enyhülnek, forduljunk háziorvosunkhoz. Tegyük nagy sétákat a természetben, nem törődve a borongós, esős, vagy éppen meleg idővel, ezzel is fokozva testünk teherbírását. Nem elvetendő, ha az alternatív medicina tárházából felhasználjuk a stresszoldó módszereket, gyógynövényekből készült teákat fogyasztunk (citromfű, orbáncfű, levendula, rozmaring, ginszen), valamint végezzünk különböző relaxációs és jógyakorlatokat.

Dr. Kerekes József

# \*\*MIT, MIVEL?\*

## "A FŰSZEREK BIRODALMÁBAN"

### Meggyes receptek

#### Csábító meggyes

##### Hozzávalók:

##### Tészta:

20 dkg margarin  
20 dkg cukor  
5 tojás  
30 dkg liszt  
1/2 cs. sütőpor  
1 citrom reszelt héja  
1 cs. vaníliás cukor  
2 evőlk. kakaópor  
50 dkg magozott meggy

##### Krém:

1 cs. tejszínzű pudingpor  
4 dl tej  
15 dkg cukor  
20 dkg margarin  
Tetejére:  
3 dl tejszín



A tésztához a margarint habosra keverjük a cukorral, a vaníliás cukorral, majd a tojásokat egyenként hozzáadjuk, mindegyikkel jól kikeverve. A citrom héját is belekeverjük, majd a lisztet, amibe előzőleg belekevertük a sütőport. Egy zsírozott, lisztezett tepsibe öntjük a tészta felét, a másik felébe belekeverünk 2 kanál kakaóport, majd a sárga tésztára simítjuk. Megszórjuk a lecsépegtetett meggyel, és 160 fokra előmelegített sütőben megsütjük. A krémhez a tejből, a cukorból és a pudingból sűrű krémet főzünk, kihűtjük, majd a habosra kevert margarinnal összedolgozzuk. Ezt a krémet kenjük a kihűlt tészta tetejére, majd a keményre vert tejszínnel díszítjük.

#### Gesztenyés-meggyes kalács

##### Hozzávalók:

##### Tészta:

50 dkg liszt  
1,5 dl tej  
3 tojássárga  
3 dkg élesztő  
8 dkg vaj  
2 evőlk. porcukor  
1 mokkask. só  
Töltelék:  
25 dkg gesztenyemassza  
5 dkg vaj  
1-2 evőlk. porcukor  
1-2 evőlk. tej  
2 marék meggybefőtt

A meglangyosított tej felébe csipet cukrot szórunk, belemorzsoljuk az élesztőt, és hagyjuk felfutni. A lisztet egy tálba szitáljuk, szélére szórjuk a sót, a cukrot, közepébe a tojássárgákat tesszük, majd a megkelt élesztővel, és a maradék tejjel elkezdjük begyúrni a tésztát. A vajat megolvasztjuk, és ezt is a tésztához adjuk. Addig dagasztjuk, míg elválik az edény



falától. Letakarva 40 percig pihentetjük. Közben két püspökkenyérforma alját kivajazzuk-lisztezzük, és kikeverjük a gesztenyés krémet. Ehhez a felengedett gesztenyét a vajjal, és ízlés szerint porcukorral kikeverjük. Ha szükséges kevés tejjel lazíthatjuk. A megkelt tésztát elfelezzük, mindegyiket kinyújtjuk téglalap alakúra, megkenjük a gesztenyés krém felével, megszórjuk a lecsöpögtetett meggybefőttel. A tészta két végén 1-2 cm-t visszahajtunk, majd feltekerjük. Formába helyezzük, és 30 percig tovább pihentetjük. Utána langyos tejjel megkenjük a tetejüket, és 170 fokra előmelegített sütőben megsütjük. Rácson hagyjuk kihűlni.

#### Meggyes máktorta

##### Hozzávalók:

##### Tészta:

30 dkg liszt  
20 dkg margarin  
10 dkg porcukor  
1/2 cs. sütőpor  
1 tojássárgája  
kevés víz



##### Mák töltelék:

1 üveg meggybefőtt, vagy annak megfelelő mennyiségű friss meggy  
30 dkg darált mák  
17 dkg porcukor  
6 tojás  
5 dkg vaj  
1 citrom reszelt héja



##### Hab:

1 tojás fehérje  
20 dkg cukor  
1 citrom leve

A tésztához a lisztet a margarinnal, a porcukorral, a sütőporral, a tojás sárgájával, és kevés vízzel porhanyós tésztát gyúrunk. Kerek lappá kinyújtva egy tortaformát kibélelünk vele úgy, hogy pár centis peremrésze is legyen. Sütőbe tesszük félig megsütni, és míg sült a tészta, addig összekeverjük a mákos töltelékkel. Ehhez a darált mákot összekeverjük a porcukorral, a 6 tojás sárgájával, az olvasztott vajjal, a citrom héjával, végül a 6 tojás keményre vert fehérjét is belekeverjük. A félig sült tésztát kivesszük a sütőből, megszórjuk kimagozott, lecsurgatott meggyel, rásimítjuk a mákrémet és a sütőbe visszatéve, addig sütjük, míg a massa megszilárdul (tűpróba). Közben 1 tojásfehérjét a cukorral, 1 citrom levével kikeverünk, majd a megsült torta tetejét bevonjuk vele, és így hagyjuk kihűlni (közben a hab szépen rászárad). Hidegen szeletelhető.

forrás: <http://receptvilag.gportal.hu>

# FECSKE TOLL

## SZILÁRD AKARAT

Farkaszemet nézek a világgal,  
nem engedem, hogy rám rakja bűnös mancsait.  
Összemérhetjük erőinket,  
de tudom, hogy én viszem el a győzelmet.

A nehézségeket le kell küzdenem,  
erősen összeütni a sarkantyúkat, hogy szikrádzanak.  
A szilárd akarattal,  
könnyedén elgörgeti a szikla akadályokat.

Ha edzett is a vas szerkezet,  
egy gyöngye, piciny szív vezet,  
mely melegével erősen tartja,  
nem inog meg.  
Bennem a világ nem omolhat össze,  
ezt meg nem engedem.

Bácsi (Vajda) Sára

## A TAVASZ ILLATA

Vidám énekszóra ébredünk,  
mindent betölt a madárdal,  
a kikelet kellemesen üdítő,  
szinte simogatja lelkünk.

Finom virágillat csalogat,  
méhek zümmögnek mindenütt,  
a fák roskadásig tele,  
lesz bőven édes csemege.

A nap fénye feltölti testünk,  
visszatér mit a tél felemésztett.  
Mikor a természet ébred,  
bennünk is szinte bizsereg az élet.

Immár minden vágyunk elérhető,  
nincs számunkra akadály,  
a tavasz illatával feltöltődve  
legyűrjük mindazt ami ránk vár.

Verbászi Hajnalka

## ANYAKÖNYVI HÍREK Újszülöttek

Mondom Attila és Boros Nella kisfiuk

**Boros Attila**

Kórizs József és Kórizs Zsuzsanna kisfiuk

**Kórizs Dávid**

Dejan Vasilic és Maja Vasilic kisfiuk

**Maksim Vasilic**



## Elhunytak

Török Ibolya szül. Csapó Ibolya április 22,  
63 évében

Benedek Mihály május 8,  
73 évében

Kollár Ildikó szül. Csoma Ildikó május 9,  
61 évében

Samardic M. Marija szül. Krivokapic  
május 14, 95 évében

Bezeg Károly május 13,  
60 évében

Kollár Ferenc május 17,  
81 évében

Szabó Zsuzsanna szül. Bene Zsuzsanna  
május 31, 84 évében



Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsfecske@gmail.com Folyószám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bojtos Béla, Bertók Z. Tatjana, Benedek Miklós, Hajvert Lódi Andrea, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Ludrován Natália, Nagy Zita, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Szabó Andrea, Szukola Béla, Juhász Attila, Verbászi Hajnalka. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2014. június.

СIP – Каталогизација у публикацији  
Библиотека Матине српске, Нови Сад  
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegyi havi lap / szerkesztő Bácsi Róbert  
– 1. évf., sz. (2004) – Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és  
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illusz.: 30 cm

Mesečno.

ISSN 2217-9706

COBISS SR-ID 201634567

